

~~344.894~~

308.594

HAZAI 'S KÜLFÖLDI

TUDÓSÍTÁSOK.

(5.)

Pesten Szerdán B. Aszszony Hava 12-dik napján 1815.

A' botlás is betsülletea, ha az Hazafiuságból ered.

L.

MAGYAR ÉS ERDÉLY ORSZÁG.

A' Magyar Anyaszentegyház egy Érdemes Fő Pásztort, a' Király egy jeles hívségű Alattvalót, a' Haza egy nagy lelkű és munkás Polgárt vesztett el ezen hónap 12-én, midőn Nagy Mélt. Mandich Antal Diakovári Püspök Urat, Ő Tsászári Királyi Felségének Belső Titkos Tanácsosát, M. Theresia Rendének Commendatorát életének 77-ik esztendejében a' halál elragadta. —

FRANCZIA ORSZÁG.

Párisban az Ország-Gyűlésének üléseit Dec. 30-ikán a' Királynak egyik Minister által küldetett hírdetése mostanság félbe szakasztotta, és az ujjonnan való összejövételt a' jövő 1815 esztendő Május hónapnak 1. ső napiára halasztotta. Minekelötte ezen rendelészerént az Ország Répviselőinek Há-

(1815. Első Félasztendő.)

za el oszlana, Lainé Uraz Elölülő ezen beszédet tartotta:

„Uraim! Minekelötte Ő Felségének Ministere a' mi elosztatásunkat kihirdesse, engedjék meg az Urak annak, a' ki olly szerentség helyheztetésben agyon, hogy gondolkodásaitak össze szedhesse, az Uraknak szemök elejébe terjeszse Üléseinknek főbb munkáit. — Ha az Urak a' Királynak részre nem hajlásában bizakodván a' Nyitogatás szabadságát egy kevésbé megszorongatták, az egyedül azon okból történt, hogy azon szabadságnak meg betsülhetetlen jótéteményeit mindjárt, és annál bizonyosabban tapasztalhatták, mihent azon törvények el lesznek készítve, mellyek az Országlásnak, a' közönséges erköltsösségnek, és a' Familiák békességnek megnyugtatósára, és bátorságban helyheztetésére intéztetnek. — Ő Felségének példájára bizonyosan az Urak is kívánták volna, hogy a' közönséges

)(

terhek ne lettek volna olly érzékeny nyomásuk. De az Armádának szükségeiről, és a Státusnak megmérhetetlen sok adósságairól kellett gondoskodni; más résről a Státusnak hitelét is emelni kellett, hogy azon adósságokat kifizetni, és ujjabb segedelem forrásokat szerezni lehessen. — Ha igazságos bizodalmok arra bírta az Urakat, hogy az idén több más felvételekben is meg egyezzenek, az Urakkal egygyütt minden Francziák megvárják azt, hogy a bőséges és tellyes számadás által minden jövedelmekről, és költségekről a leg közelebb való Gyűlésben, olly világosítást nyerjenek, melly szerint megvizsgálják, ha hogy nem lenne-e lehetséges a Király kívánságának tellyesítésére az Ő Népe terheinek könnyebbítését közelíteni. — Terhesen esett az Urak szívének azon adózásokat ujjonnan behozni, a mellyeket Francia Országnak egy része olly hathatósan panaszolja: de ha ezen adófizetők meg gondolják, hogy a mellékes adók legbiztosabb segedelem forrásai az új Státusoknak; hogy ezen adók óltalma alatt leginkább gyarapodhatik a földművelés, a mi nagy Rézművünk; ha megfontolják, hogy ezen törvény tsak bizonyos időre hozattatott, és hogy az Urak Polgár társaikkal egygyütt azon módról fognak gondolkodni, hogyan lehessen olly adózás-rendet találni, melly a mi földünkkel,

a mi készítményeinkkel, a mi erkölcsi szokásinkkal, leginkább meg egygyezne, és Ő Felsége jó akaró szándékának meg felelne, úgy némellyek a szükségnek érzésétől, mások a reménységtől viseltetvén megnyugosznak. — Ha az Urak a nagy szerentsétlenséget még tellyesen helyre nem hozhatták is, legalább igazság szeretetek fenntartotta magának azt a tehetséget, hogy azon nemes szózatot annak idejében gyámolíthassák, melly a Pairek Házában hallatszott. — Talán az Urak is sajnálják, hogy azon férfiak sorsával nem foglalatzkodhattak, kik a Státusnak Vallásbeli fundamentomait erősítik; azt pedig annál inkább sajnálják most, midőn a Filozofia a Vallás-szövetségben látszik lenni, hogy az erköltsőséget erősítse, és a Néplelkének világosságot gyújtson.

Azzal vádolának bennünket, hogy nintsen nemzeti érzésünk: pedig ez az Uraknak minden tanátskozásaiból ki-tetszhető. Ez kimutatta magát az iparkodásról szólló törvényekben, és a kik talán igen nagy részre hajlásról vádolnának, azoknak azt feleljük, hogy még a botlás is tisztességes, ha hazafiuságból származik. — A Nemzeti Lélek tündöklött ki a Kereskedésről szólló törvényből is. De ámbár az Urak mintegy küljebb terjesztették a nemzeti Képviselést, midőn még a Kereskedőség hiva-

taljától is e' dologban tanácsot kértek, mégis most a' jobb rendtartásnak kezdetet is alig adhattak. Olly Országban, melly, noha szerentsés fekvéssel bír, mégis minden tengeri kereskedését elvesztette, mostanság lehetetlen vólt többet tenni; de a' nemzetnek közvélekedése az Urak okos próba tételeit méltóképen betsülvén, már előre érzi, hogy ha Európának, és a' Koloniáknak állapotja megerőssödik, azon tárgyról valóságos nemzeti törvényeket fognak készíteni.

A' Francziáknak tulajdon nemzeti lelke különösen kimutatta magát, a' Király személyét illető törvényekben. Az Urak az Udvar tartására ugyan azon summát rendelték, a' mellyet XVI. Lajos a' Koronának tulajdonított; és midőn köz meg egygyezéssel a' Király adósságait az Országra vállalták, az által megbékéltették a' nemzeti képviseléssel járó Országlás formáját az ő leg nagyobb ellenségeivel. —

Térjünk tehát békességgel mindnyájan haza, hogy az új választásnak módjáról gondolkodhassunk, melly minden Francziák nemes buzgóságának megfelelően, majd a' trónus körül olly Képviselőket gyűjtsön össze, kik a' köz boldogságon még foganatosabbban munkálkodhassanak. Térjünk tündészen Tartományainkba, olly Királyt

hagyván a' fő városban, kit a' Népeinek szeretete, és a' hadi seregnek hívsége környékez; olly Királyt, kit a' köz szabadság fő Örjének méltán tarthatunk."

NAGY BRITANNIA.

A' Nagy Britanniai és Amerikai tellyes hatalmu Biztosok által Gentben végre hajtatott és Decemb. 24-én estve 6 órakor aláíratott Békességekötésről való tudósítás Londonba 40 óra alatt, u. m. Decem. 26-án reggel, már megérkezett, és ugyan azon estve minden theatromokban igen nagy örvendezések között kihirdettetett.

Ezt Lord Bathurst azonnal tudtára adta a' Londoni Maire Lordnak e' következő levele által:

Külső dolgok Hivatalából Dec. 26. 1814.

„Mylord! Szerentsém van Uraságodnak jelenteni, hogy Baker A. S. Ur Gentből most reggel ide megérkezék azzal a' tudósítással, hogy az Ő Felsege, és az Amerikai egygyesült Státusok között való Békességi alku, mind a' két félnek tellyes hatalmú Biztosaik által e' folyó hónapnak 24-én aláíratatott."

„Most kötelességem egyszerűsmind azt is jelenteni Uraságodnak, hogy ezen Békességi alkuban

elvégeztetett, hogy az ellenségeskedések mindjárt megszűnjének, mihelyt ez az alku az egygyesült Státusok Praesidense által egy részről, más részről pedig a' Regens Herczeg által a' Király nevében helyben hagyattatik, 's megerősítetik." Többire vagyok 's a t.

(aláírás)

Bathurst.

A' Békességi alkunak, melly addig nem hirdettetik ki hivatalosan, még tsak mind a' két féltől helyben hagyattatván, ki nem tseréltetik, fő és nevezetesebb feltételeit így adja elő a' Courier Ujság:

Az Amerikaiak nem sürgetik a' költsönös leköteleztetéseket sem a' tengeri jussokra és törvényekre nézve, sem pedig a' Cabinetumi parantsolatoknál fogva egyszer más-szor elvétellett hajókra, vagy más egyéb dolgokra nézve.

Azoknak az Indiaiaknak hasznokra, kik Angliának frigyesei voltak, az Békességi alkunak egy közös kötelezése által megállapított, hogy ők mindnyájan azon ő birtokaikat, jussaikat, törvényeiket és szabadságaikat vissza kapják, a' mellyekkel 1812-ik esztendő előtt bírtak. A' birtokok határjaikról támadott kérdéseknek eligazittatások azon Commissáriusokra bízattatik, a' kiket mind a' két fél, a' Békességi alkuban meghatározott módon, arra a' végre ki fog

nevezni; és valameddig tsak minden határokat illető villongásnak vége nem szakad, mind addig Anglia birtokában marad a' Passamaquady tenger-öbölben lévő sziget. Minden más egyéb a' háboru folyása alatt fegyver által elvett jószágok mind a' két részről egymásnak vissza fognak adattatni.

A' halászásra való szabadság, a' Newfoundlandi partoknál, meg nem ujjíttatik többé az Amerikaiaknak részekre; és ezután kereskedést sem lesz ő nékiek szabad üzni az Anglusoknak napkeleti Indiában lévő birtokaikba.

A' Dec. 27-ik napi Courier Ujság már jelenti, hogy ez a' Békességi alku a' Regens Ö Királyi Herczagsége által az nap megerősített, 's azonnal Portsmouthba, hogy Amerikába általvitessék, elküldetett.

Nagy Britanniának (ugymint Angliának, Walesnek és Scociának) népessége a' Parlamentom rendeléséből készítettett, a' Parlamentom elejébe terjesztetett, 's a' Parlamenttól helybenhagyattatott Lajstrom szerint, mind öszve ment 1801-dik esztendőben 10,942,646 lélekre; 1811-dik esztendőben pedig 12,596,803 (és így 1,654,157-tel több) lélekre. Az Armáda mellyet 1801-ikben 470,598 fejek teettek, állott 1811-ikben 640,000 fejekből. A' két Nembeli arányuság Nagy

Britanniában ez: 10 férfi személy 11 fejr személyre. A' megholtaknak Lajstromaik világosan mutatják, hogy a' kihalás Nagy Britanniában 1780-tól fogva kevesedett; mivel 1780-ik esztendőben minden 40 személyből egy személy; de 1810-ikben 50 személyből holt egy ki. Az idő alatt, melly 1801-iktől fogva 1811-ig elfolyt, meg kereszteltek, 9,315,016-an; eltemetettek 7,116,033-an, kik között a' fejr személy tsak 1231 - el több, mint a' férfi személy, melly is illy igen nagy számhoz képest valóban szembetűnő dolog.

SPANYOL ORSZÁG.

A' Dec. 17-én költ Madritti tudósítások szerint megént több személyek fogattattak el a' Királynak és az öttének Don Carlosnak udvari emberei között olyanok, kik a' szabadabb gondolkodás miatt gyanúságba estek.

Az előbbeni Igazgatóséknak tagjai, Agar és Ciscar, elvitettek a' Madritti tömlöczből egy a' fő város szomszédságában lévő Mezővárosba. A' Toledói Érsek Cardinálissal, a' ki harmadik tagja volt az Országló széknél, gyengében bántak ugyan, és az még eddig Érseki székét megtartotta; de azomban foly ő ellene is a' processus minden meg akadályoztatás nélkül.

S V É C Z I A.

Stockholmól Dec. 20-án ezt írják, a' mint a' Hamburgi Újságok szólnak: „Folyó hónapnak 16-án nagy bált tartott itten a' polgárság a' Börse tágos szálájában, mellyet a' Király és Királyné Ő Felségek, nem külömben a' Koro-na-Örökös, és a' Südermannlandi Hg. Ő Királyi Herczgsége az ő jelenlétekkel megtisztelték; mintegy 1000 személyek voltak hivatalosok ezen bálba. Dec. 18-án az Armida nevű Opera adattott elő a' Királyi Theátrumban, és 19 kén a' város kivilágosított.

„Dec. 16-án Rendgyűlés tartott, mellyben a' többek között ezek nevezettek ki: a' Szerafim Rendje Vitézének, Ország-Nagya Gróf Fersen Fábján; a' Wasa-Rend vitézének: nagy Kereskedő és Burkus Consul Beckmann; Professor Gjorwell; Sicard Apátur, a' Párisi Siket-Némák Iskolájának Elöljárója; Kereskedői Tanácsosok Israel és Lewenhagen, Polgármester Cratzins.

„Meg még előbbi kineveztetések is hirdettettek ki, u. m. Orosz Tsászári Generálmajor Benken-dorfnak a' Kard-Rend nagy Keresztes Commandeurévé a' mult esztend. Jan. 10-én történt kineveztetése; továbbá Or. Tsász. Generálmajor Forsternek, Austriai

Tsászári Majornak Adalbert Hohenzollern-Hechingen-Herczegnek Apr. 28-ikén ugyan azon Kard - Rendnek Vitézeiké lett ki-neveztetések.

Ugyan azon Hamburgi Ujságok szerint Gothenburgból így írnak Dec. 30-án: A' Pósthajónak járása Anglia és Svéczia között megszűnt, a' mint tudva vagy, és a' levelek már most Hamburgon által mennek Angliába. — Mivel pedig a' mi Kereskedőinknek nagy szükségek van arra, hogy Angliával egyenesen minden kerülés nélkül közösüljenek, tehát itten az a' rendelés tétetett, hogy innen időről időre hajók menjenek Angliába. Ezen a' módon mentek is el már levelek Angliába e' folyó hónapnak 16-ik és 19-ik napjain. A' Svécziai Kereskedők ajánlották magokat jó nagy summa pénznek ösztetetésére, hogy ezen Angliával való egygyenes közösülés fenn tartassék, mivel a' levelezés Hamburgon által igen sokba kerül, a' mellett pedig késedelmes is.

D A N I A.

Koppenhágából Decemb. 27-én ezt írják: Belső Titkos Tanácsos Colbiörsen Urat igen pompáson temették el Szombaton. Ferdinand Herczegen kívül a' fő Tisztviselők nagy sereggel jelentek meg a' gyászos késérők között, hogy ezen nagy embernek hideg

testét a' szigetbeli templomba késérjék, a' hol Tiszt. Prépost Gutfeld Ur fel hágván a' prédikálószerékbe, egy igen szép Beszédben megfajtegette, hogy a' megbóldogult Ur, mint Királyjának hív szolgálója, Hazájának buzgó barátja, és mint ember, mi volt. Minekutána a' test be tétetett a' Kápolnába, egy szomorú halotti Cantate, melyet Dávid Nátán szerzett, a' Zinck muzsikájára el énekelte-tett. —

Tsötörtökön Dec. 13-ikán Rippenben megént 2,499,129 Tallér ára D. C. ótska Bankócédula (Courantzettel) égettetett el. Az ezen megyében beváltatott Courant Czeduláknak a' summájok 9,016,629 D. C. Tallérokra megyen.

W A R S Ó.

Pósenben Decemb. 24-én Sándor Orosz Tsászár Ő Felségének a' születése napja igen pompáson megünnepeletett. Estve az egész város kivilágosított.

A' Varsói Dec. 20-diki Ujságban e' következő parantsolat fordul elő a' többek között:

„Ő Tsászári Magasságának Constantin Nagy Herczegnek az az akaratja, hogy mindenféle rangu Tisztek, a' kik még magokat az Osztályok Commendánsaiknál be nem iratták volna, tehát 16.

nap alatt ezen Parantsolat adásának napjától számítván, eleget tegyenek ennek a' rendelkezésnek, és magokat beirassák, mert ellenkező esetben önnön magoknak tulajdonítsák azon következéseket, melyek abból származhatnak. E' mellett egyszer'smind meg jegyeztetik még az is, hogy az Osztályoknak Commendánsai Osztályos Generális Dombrowszki Ö Exjának parantsolatjából azoknak a' Tiszteknek neveiket, kik ő nálok az említett idő alatt be fogják irattatni, egyenesen a' Lengyel Katonai Commissióhoz fogják küldeni.

C H I N A.

Az Anglus levelek említik, hogy Chinában nagy zenebona támadott. Erről a' Pekini V. Király a' Cantoni V. Királynak azt írja, hogy a' Hivai Kerületnek fő városa elpusztítatott, mely a' Honán Tartományban fekszik. A' zenebonáskodók a' hivatalbeli embereket mind megölték, és az egész Gan-Yo u Tartományt elfoglalták. — Több ízben törekedtek a' Tsászárt is megölni. A' közönséges vélekedés szerint ezen zenebonának a' Tsászár Ötsei, és a' herélték voltak az indítói. A' zürzavar közben so herélték vesztették el életeket. Midőn a' Pekini V. Királynak palotáját megtámadnák, ijjedtekben a' palotabéli Aszszonyok közül többen magok magokat megölték.

KELETI INDIA.

Napkeleti Indiában egy Anglus sereg indult meg a' hegyeken keresztül által a' Napouli Ráják ellen, a' ki az Angliai Kompániának némelly helységeit elfoglaltá, és más helységektől pénzt zsarolt. Azon Anglus sereg 1000 gyalog emberből áll, de vagyon vele lovaság is. Robertson Obester a' vezére. A' múlt 1814-ik esztendőben Aprilis hónapban ezen sereg Goorukpoornál volt táborban. — Szörnyű nagy vőlt a' hévség, azért a' seregek Mango és Dattel erdőben táboroztak. A' sátorban a' hőmérő 104, és a' napon 126 grádusra mutatott a' Fahrenheit eszközén. A' Katonaság máskor nem utazhat, hanem csak éjféli után 1—2 órakor. Az vőlt a' híre, hogy a' Napouliak minden kutakat méreggel megvesztegettek, azért az Anglusok kénytelenek új kutakat ásogatni.

Keleti Indiának napnyugotirészén a' Seíkek egymás ellen feltámadtak; más részről az Afgábnok (Persiai Tatárok) Hindosztán felé nagy fegyveres erővel útban vannak. A' nép olly rémülésben vagyon, hogy a' merre lát, arra szalad. Már két Fejedelmeik, u. m. Futteh és Mahmud Doványi folyón által keltek, és a' Munkurrai Nabobot arra kényszerítették, hogy az melléjük katonákat, és 20 ágyút adjon. Utolsó állások Attoknál vőlt. — A' Marattok kö-

zött is nagy nyughatatlankodás vagy-
gyon.

Az Osztiindiai szigetekben a' mint a' Bombai Ujság jelenti, a' múlt 1814-ik Esztendő Febr. Hónap-
jában rettenetes természeti tűne-
mény kezdett dühösködni; ugyan
is Manila, vagy Luzon szigetén,
melly a' Filep szigetei közül egy,
az Albai vagy Majoni Vulkán ret-
tenetes erővel kitört, mert Febr.
1-ső napján reggel 8 órakor külö-
mben tiszta idő lévén, temérdek sok
köveket és égő lávát hányt ki,
melly történet közben a' föld gyom-
rából menydörgés forma dörgés hal-
latszott. Ezen tűz okadás 10 na-
pig tartott, és Kumarinesz tarto-
mányban rettenetes pusztitást oko-
zott. Öt népes városok tellyes-
sen elpusztultak, és 1200 ember-
nél több elveszett, sokan pedig meg-
sebesedtek, és megégtek. Most
rettenetes tsak nézni is ezen he-
gyet; mert, a' mint egy Manilai
levél bizonyítja, a' láva sok helye-
ken 10—12 rőfnyinél magassabban
fekszik, némelly helyeken pedig
akár melly Rókusz fánál is magas-
sabban. A' pusztító tűznek ereje
egész Kumarinesz tartományát úgy
megrontotta, hogy tsak egy fát is
alig lehet találni épségben. Déli

részen a' hegyen három uj nyílások
támadtak, mellyeken egyszer-más-
szor por és füst emelkedik fel. —
Ezen tartomány Lakosinak számát
20,000 emberre tehetni, kik ezen
szerentsérlenség között életben ma-
radtak, minden vagyomoktól meg-
vagnak fosztattva, és annál saj-
nossabban érzik veszteségeiket, mi-
vel ezen Vulkán 1800-ik esztendő-
től fogva semmi jelét nem mutatt-
ván, a' lakosok a' hegy oldalát mind
szépen művelték. A' mostani tűz-
okadás előtt Januarius hónapban
egy kevés földindulást tapasztaltak,
külömben semmi jelét előre nem
látták a' nagy veszedelemnek.

Külömbféle Tudósítások.

Londonban a, Hurír nevű Uj-
ság azt hirdette, hogy bizonyos
Rönig nevű Szász születésű Né-
met olly Makbinát talált, melly egy
óra alatt 1100 árkuşt nyomtat: de
ezt a' tapasztalt Typografusok az-
ért nem hiszik; mivel a' festéket egy-
aránt feladni, 's az arkuşt helyéből
kivenni emberi kéznek is nehéz.

Baváriai Korona Hg. Bétsből
Salzburgba megérkezett.

A' Parmai Ujságok megczáfol-
ják azon elterjedett hírt, hogy azon
Herczegség megint más kézre jutna.

H á z e l a d á s

A' József Várossában, a' Templomnak által ellennében egy
szeglet ház 290-ik Urbáriális numerus alatt, a' melly három uttzára
szolgál, két szobából, egy Konyha, egy kis kert, fa kamara, és jó
tágas Udvarból áll, Februáriusnak 4-ik napján a' Város házán Lici-
tatio által el fog adattatni, a' kinek ehez a' házhoz kedve volna, ad-
dig az ideigis értekezhetik, az uj Dohány háznak által ellenében, 5-ik
Numerus alatt lévő házban.

308.594 HAZAI S KÜLFÖLDI

TUDÓSÍTÁSOK.

(17.)

Pesten Szerdán Bőjt - más Hava 1-ső napján 1815.

A' Szegényen könyörölni mennyei gyönyörűség.

MAGYAR ÉS ERDÉLY
ORSZÁG.

Pest Szabad Királyi városában a' Ns. Tanács és Polgárság által adatott vendéglésen kívül, a' mint annak idejében említettük, az Altisztek, és Közlegények között kiosztatott 949 forint és 15 xr.; azon kívül 53 1/2 akó Bor. — Ugyan azon öröndetes napon, mint Felséges Urunk dítső születése napján Grabovszky Athanás és Konstantin Urak az itt lévő Invalidus Tiszteket 2 Butella Tokay Borral és az Invalidus Közlegényeket 20 xral ajándékozták meg. Budanicz Polgár pedig a' legöregebb 24 invalidusokat maga házájánál az nap bőven megvendégelte. —

Báró Redl Julia Aszszony, kinek jószágai Ns. Báts Vármegyében vannak, könyörölvén szenvedő ember Társain az Erdély Országi leg nagyobb szükségben lévő Szegénység számára 100 mérő Rozsot ajánlott, és azt Szegedig le is szállíttatja.

Aradról. Az érdemeket jutalmazó Felséges Királyunknak kü-
(1815. Első Félésztenő.)

lönös kegyelme jelesen megkülönböztette Arsits Zsebök Urat Arad-Városa Polgár-Mesterét, és a' Polgári Fegyveres Katonaságnak Kapitányát; mert tekintetbe vévén az ő hivatalbeli serénységét, a' háborúk alatt bemutatott számos segédelmeit, a' Maros áradásakor sok szegényeknek az éhelhalástól megmentetését, az Oláh Praeparandusoknak tulajdon költségén való iskolaállítását, 's a' Királyhoz és Hazához minden alkalmatossággal megbizonyított hívségét, ötöt Magyar Országi Nemessé tenni méltóztatott. Melly Kegyelmes Királyi Levél már a' mult Decemb. 5-ik napján tartott Nemes Arad Vármegyei közgyűlésben felolvastatván az öszvegyűlt Reundekeket annál nagyobb örömmre fakasztotta, mivel ezen Férfinak jeles tetteit mindnyájan megismerik, és benne a' Magyar Nyelvnek is kedvező Előmozdítóját tisztelik. Az nap ő mind a' Nemességnek, mind a' Polgár Társainak nagy vendégséget adott, mellyben a' köz vidámságot az is nevelte, hogy Nemzetes és Vitézlő Peretseyi Nagy László Ur, deák és Ma-

X

gyar versekkel, Svaiger Professor
Ur pedig szinte deák odávaltisztel-
te meg ezen Nemes Hazafinak ér-
demeit.

*A' Bétsi Congressusnak
folytatása.*

Minekutánna az Öest. Beobachter
Burkus Országnak Lengyel Ország
felől való határait, a' mint előbbi
levelünkben előadtuk, megjegyez-
te volna, továbbá így szól:

„Baireuth és Ansbach Tartomá-
nyokat nem lehetett vissza venni
a' Bavariai, és Würtenbergi Or-
szágoknak belső megzavarása nél-
kül, és, minthogy ezen tartomá-
nyok igen szerte vagynak szórva,
vég nélkül való sok nehézségeknek
és aggodalmaknak nyugodalmára
ezen szép, és jó indulatu Tartomá-
nyokat fel nem áldozhatta tellyes
kár mentés nélkül.

Végre a' Német Ország meg-
szabadításában olly nagy érdeme-
ket tett Hatalmasságokra való te-
kéntet bizonyos megjobbításokat
kívánt, a' velők atyafiságosan ösz-
ve kaptosoltatott Német Uralkodó
Házakra nézve. Ezen jobbítások
a' geografiai fekvést tekintvén fő-
képpen az által mehetnek végbe,
ha Burkus Ország némelly tarto-
mányokról le mond, a' mellyeket
1802. a' Rénus bal partján elvesz-
tett tartományaiért kármentés kép-
pen nyert, s így még tsak rövid

ideig birt. Ugyan azért nem is vol-
tak akadályok ezen áldozat tétel-
ben is, minthogy érettek tellyes
kipótolás ajánlatott. Hannővera
a' maga részére nézve már Hildes-
heimot elfoglalta, és a' többi tar-
tományok általengedése is, tüstént
különös egygyezések által megha-
tároztatik.

Az itten említett áldozatokért
Burkus Országnak birtokai e'kép-
pen pótoltnak ki:

a) Nyeri Szakszoniának azon
részét, melly a' Mark és Slézia kö-
zött való jobb öszve kaptosoltatásra,
és a' Mark határainak Berlin, és
Potsdam felől bátorságban való
helyheztetésére, és a' Saale vizé-
nek oltalmára, mellynek szükséges
voltát az utóbbi veszedelmes esz-
tendők megmutatták, elkerülhetet-
lenül megkívántatik. Ezen résznek
határozó lineája szerént Seidenberg
városa a' Cseh Országi határoknál,
Reichenberg Görlicz, és Bauczen
között, Wittichenau, Ortrand,
Mühlberg, a' Mertzdorf, és Grö-
belsn között lévő egyenes úttal,
Schilda, Eilenburg, Skeudicz, Alt-
Ranstädt, Lützen, az egész Flos-
graben, a' Fejér Elsteren túl mind
Burkus Országhoz esnek, és Zeicz-
Stiftet magában foglalván Lukau
városánál az Altenburgi Herczeg-
ségnél végződik. — Az egész Neu-
städti Kerület, a' Szakszoniái Hen-
neberg, és a' Reuszi Herczegség-
ben fekvő Szakszoniái darab földek,

mind ezek is Burkus Országhoz esnek.

Noha a' Szász Nemzetnek javát tekintve kívánatos dolog lett volna, hogy azon egész Ország megosztatlanul egy Urnak kezében maradjon; de nem lehetett a' megosztásnál egyebet feltalálni, ha az ember Burkus Orzágnak jövődöbéli bátorságára nézve, melyet igazságosan kívánhatott, és a' nagy Hatalmasságoknak a' Szakszoniai Királyház mellett való közbenvetéseket meg akarta egyeztetni. — Jövődöre tehát Berlin városát a' Wittenbergi, és Torgau városát fogják védelmezni, és Odera vizének egész folyása a' Burkus Király kezében lesz. A' Bunczlautól egész Háláig terjedő tartomány, mely eddig különböző uralkodóknak dírib darab birtokaikkal tarkázva vala, ezentul egyféle, és öszve kaptolt birtok lesz. A' bányászságra és a' mezei gazdaságra nézve egyenlőképpen fontos Turingiának éjszaki részei tsak így jönnek helyes öszve kaptoltatásba. A' Saale vizének passusai, és Erfurtnak bástyái fogják azon részről a' Burkus Királyságnak tartományait oltalmazni.

b) Továbbá Burkus Ország nyeri Wesztfáliában és Rénus jobb partján Corveyt, Dortmundot, és a' Wesztfáliai Herczegséget, melyért, a' Darmstadti Herczeg a' Rénus bal partján jobb fekvésű ré-

szekkel pótoltatik ki; a' Bergi Herczegséget a' benne fekvő egykori Coloniai birtokokkal; nem különben az Orániai Herczegnek régi örökös birtokait: Diez, Hadamar, Beilsteini, Dillenburg, és Siegen Városokat, melyekért az Orániai Herczeg a' Mosel és Rénus között új birtokokat nyer Belgiomnak határánál.

Ezen tartományok igen helyesen öszve kaptoltatnak a' Wesztfáliában lévő régi Burkus tartományokkal, akár az ő fekvéseket tekintsük, akár az iparkodásnak viágzását:

c) Végre Burkus Ország nyer még jeles nagyságu részt a' Rénus bal partján. Maas vize s annak mind a' két partja Hollandiának s Belgiumnak marad. Mintegy fél mérföldnyire tőle Gennep, és Sittard városoknál nyúlik felfelé a' Burkus Ország határa: de azon két város bele nem foglaltatik. Onnan a' Limbürgi, s Jülichi Herczegségeknek határaival megy egészen Achenig: de úgy, hogy a' Herczogenrathnál lévő tsüts is a' Burkusnak esik. Szinte ugy Achen is a' Burkusnál marad. Az Eupen, Malmedy, St. Vith Kerületek a' Burkusnak maradnak, és ők lesznek e' részről a' határok. Az előbbi Erdei Departamentben Oure, Süre, s Mosel vizek, és Saar vize Conzig teszi a' határt. Vianden, és Echternach városok ezen határon

kívül esnek. Saar vizétől fogva Conczon fellül a' határ linea Hunsrückenen keresztül megyen Glan vizéig Lautereckennel átalellenben úgy, hogy Hermerskeil a' Burkus határon belől essék, 's Birkenfeld azon kívül maradjon. Innen a' Glan és Nahe vizek mentével megy tovább Meisenheim, és Kreuczna mellett és Bingenél végződik a' Rénusnál.

Ezen tartomány egy szépe gesz et formál a' Burkusnak a' Rénus jobb partján lévő birtokaival. Magában foglalja Kölln, Crefeld, Achen, Trier, és Koblenz nevezetes városokat, 's a' Wesel, Jülich, és Ehrenbreitstein várak által védelmez tetik. — Luxemburg és Mainz a' Német Szövetségnek két várai lesznek az egész birtokoknak mintegy előző bástyái. — Így fog tehát Burkus Ország az ő köz haszonra törekedő erőlködéseiert megjutalmaztatni.

Öszveséggel Saxoniából kap a' Burkus 855,305 Lakosokat, és, ha Kelbra, és Heringen Schwarzburgi Kerületek 9099 emberrel hozzá számláztatnak, 864,404 Lakosokat nyer: de e' mellett mégis megmarad a' Saxoni Királynak 1,182,744 emberből álló népesség az ő tartományaiban, mellyeknek előbbi népességek 2,038,049emberre számlálatott. —

SPANYOL AMERIKA.

Az Anglusok különös figyel metességet fordítanak arra, hogy Spanyol Országnak Amerikai birtokaiban, hogy folynak most a' dolgok. A' közönséges Ujságok, és némelly szárnyaló apró irások, igyekeznek megmutatni, hogy Angliának szüksége minden módon gyámolítani 's előmozdítani az oda való nemzeteknek azon törekedéseket, melly szerint ők függetlenséget akarnak szerezni magoknak, 's azokkal egyszer'smind barátsági és kereskedésbeli egygyességre lépni; hogy így Anglia magának egy olly bizonyos útát készíttsen, a' melly a' Nagy Britanniái kereskedeésre 's szorgalomra nézve sok féle kút fejeket fog nyitni.

Egy írásban, mellyet Walton Ur adott ki e' tárgyról és a' Morning Chronicle írója ujságba iktatott, ezek taláztatnak a' Spanyol Amerikai Birtokoknak állapotjokról és fontos vóltokról a' többek között:

„Ha tekintünk az Atlanticum tengeren túl lévő Tartományokra, kellemetes bámulásba merül lelkünk, szemlélvén fekvését, kiterjedését és sok féle segéd kútfejeit a' ma mérhetetlen, és a' Mississipi folyótól a' Hornfokig nyuló darab földnek, mellynek partjait mind kétfelől a' világ nagy tengere mos-

sa. Ez, a' természet válogatott jótéteményeivel meg-áldattatván, megtermi bőséggel mind azon jókat, mellyek az életnek terheit megkönnyebíthetik, mint p. o. legkiválóbb tápláló eledeleket; hasznos fűveket az Orvosi tudományhoz, és az ember életének megtartására 's hosszabbítására; aranyat és ezüstöt ki fogynakhatatlanul; és ezeken kívül még nagy részén ezen tartomány szolgáltatója Európának a' Fabrikákban, 's műhelyekben megkivántató készíttelen termékeket, sőt fő tárgyait is az ő lételeknek kezdetekkor, hanem már az előtt, hogy az Európaiaktól felfedeztetett, voltak benne több nagy virágzó, termékeny, és jól művelt Országok, mellyeknek a' lakosaik rész szerint az Európai hódolatokkal, és azokkal, kik ottan még telepedtek 's egygyé lettek, illy sok elsősegi, illy sok természet javai lévén ezen földnek, könnyű által látni, hogy itten majd idővel olly hatalmas Státusok állanak fel, mellyek az Európai legvirágzóbb Országokkal vetekedhetnek."

„Ámbár Spanyol Amerika eddig elhagyatott nyomorúlt állapotban volt, és az Országlószék által nem boldogíttatott, sőt inkább, hogy előbb ne mehessen, sok képen akadályoztatott: mégis mindazáltal ezen Tartományok mind öszve, esztendőnként 59,200,000 Dollárokat (szinte 130 millio forint ezüstpénz) költöttek az Európából

oda be vitetett portékákra, ide nem értvén azoknak árokat, mellyek alattomos kereskedés által oda be tsúsztak; a' kivitel ment esztendőnként 69 millio Dollárokra (több mint 150 millio forint ezüst pénzben,) mellyekből 38 $\frac{1}{2}$ millio Dollárok (ez is több mint 80 millio forint ezüstben) nemes érczekben estek meg. Ha pedig már az alattomos kereskedés által be-iktattott 's be lopattatott portékákat is, melly kereskedés hitel felett nagyon üzetik, kivált az Anglusok által, ide vesszük: tehát úgy, az Európából egész Spanyol Amerikába való bevitel, mégyen mérséklett felvetés szerint legalább 80 millio Dollárokra, az az, több mint 170 millio forintokra ezüst pénzben, melly summának nagyobb része, ha ezen Tartományok a' magok céljokat elérnék 's magokat tellyes függetlenségbe tehetnék, az Anglia haszna 's nyeresége lenne."

„Noha pedig ezek illy sokat költöttek esztendőnként Európai portékákra; de a' mellett mégis a' lakosoknak tsak mintegy ötöd része viselt Európai materiából készült gunyát, mivel a' nagyobb része kéntelen volt, szegénysége miatt, tsak holmi ringy-rongygyal, vagy alá való maga tsinálta gunyával fedezni a' maga testét."

„Az esztendőnként veretett pénznek a' summája mind öszve vévén; 42 millio Dollára (90 millio forint

ezüstben) tétetik; és kétség kívül a szabadság 's a kereskedésbeli batorság, még sokkal többre vitték volna a bányák jövedelmeit a nemes érczekre nézve, nem csak azért, hogy úgy az érczek kiásásokra szükséges vas és kényeső óltsóiban megszereszethetett volna, hanem főképen azért, hogy az által az érczeknek mechanikai munka által való megszerzések és chemiai munkálkodás által való ki műveltetések, mellyek még most igen hiányosan 's tökéletlenül folytatnak, nagy meg jobbitásokat nyertek volna. A Humboldt előadása szerint a haszon 's jövedelem a nemes érczbányákból 52 esztendő alatt báromszorta, 100 esztendő alatt pedig hatszorta nagyobbra nevedett. E' szerint, mire nem lehetne vinni a közönséges munkásság 's kereskedés ezen ágának nevedését annak arányos folytatása által, és a mechanikának meg jobbitások, kivált pedig a másokkal való szabados kereskedés által? Buenos-Ayresnek magának a Spanyol régi vám-lajstrom szerint esztendőnként csak 3 $\frac{1}{2}$ millio Dollár árú Európai portéka kellett, és a mióta szabados lett a Kereskedés, csak az is, a mi Angliából azon kereskedő helybe esztendőnként be vitetett 12 millio Dollárra ment."

„Mind ezen egygyesített 's össze kaptsolt rendkívül való ja-

vaknak eddig ugyan még, sem a többi világ, sem magok a tulajdonbirtokosok, semmi hasznokat nem; vagy legalábbigen kevés hasznokat vették; de meg vannak még azok mind, és épen csak a környü állásoknak valamelly szerentsés össze jövések kívántatik meg rá, hogy elő állittassanak, elő teremtesse nek. Bizony ha Spanyol-Amerika, a maga, sok ember - korokon által tartó mély álm-kórságából felköltetvén, és a bilintsektől, mellyeket a hamis politica a földművelésre és a Kereskedésre vetett, megszabadittatván, egy megvilágosodott, szeléd és józan gondolkodású Hormányszék általmá alá tétettnék, majd nem sokára olyan gráditsára lépne a hatalomnak és a nagyságnak, mellyet alig ha fellül haladna csak egy is a régi, vagy a mostani időbeli Országok között. (W. Z.)

FRANCZIA ORSZÁG.

Párisból így írnak: A Törvényesen behozattatott Nyomtatásbeli Szabadság olly sok Könyveket szül, hogy az Olvasók alig győzik venni. De voltaképen kevés érdemi meg az olvasást. Egygyik nagyfigyelmetességet kezdett gerjeszteni mivel mintegy titkolódó hangon, egy isméretlen Társaságot fődözött fel, melly 10,000 tagból állott volna, 's mind a polgári, mind a hadi rend között elterjedvén Phila-

delphek neve alatt Napoleon levettetésére czélozott, 's a' Malet össze esküvését eszközölte. De ezen czimborálást minden Társaság nélkül is meg lehet fejtetni. Azért az említett könyv (*Histoire des conjurations sous le regne de Bonaparte*) már sokat veszített első tekintetéből.

De sokkal nagyobb figyelmet érdemel fontossága miatt azon könyv, melyet Báró Bignon Ur, előbb más Udvaroknál, utóbb a' Varsói Herczogségben volt Minister írtt. Ennek czimeres neve ez: *Exposé comparatif de l'Etat financier, militaire, politique, et moral de la France et des principales Puissances de l'Europe*. — Ezen munkának fő czélja, hogy az Európai Státusoknak erejét össze hasonlítsa. Azért a' Financzián kezd. Franczia Országára nézve azt állítja, hogy az Ország Gyűlésének vizsgálódásai által minden hibái felfödöztetettek. A' Státusnak adósságai összeségesen 2919 milliion Frankra. Ezen summa vég nélkül nagynak látszhatik: de ez előtt 100 esztendővel 1000 milliommal nagyobb volt, mint-hogy az ezüst pénznek különböző bétseré nézve az akkori köz adósságokat 4 — 5000 milliomra kellett vetni. — Tehát Franczia Ország, minthogy köz jövedelmeinek kevesebb kútforrásai valának, akkor

sokkal veszedelmesebb állapotban volt. Tehát mostani állapotján kétségbe esni balgatagság volna. Sőt, ha annak állapotját más Országokéval össze hasonlítjuk, a' megnyugtatóra is nagy okot szolgáltat. Ugyan is Franczia Ország köz Adósságainak Interessei esztendőnként 108 milliion Frankra mennek: de Anglia Országé 762 milli. Frankra. Franczia Ország, oda számlálván a' kifizethető Adósságok summáit is, mindenestől 2919 milliion Frankkal tartozik: ellenben Anglia, lehuzatván az activa adósságai is, tartozik 18000 milliion Frankkal. Franczia Országban 1815-dik esztendő folytára a' közönséges költségek 547 milliion Frankra mennek: de az Adókból való jövedelmek reá mennek 612 milliion Frankra. Ellenben Angliában a' Parlamentum már kéntelen volt a' Hadi Adókat is a' folyó esztendőre meghagyni, 's előre sem lehet látni, hogy az Angliai népnek 1800 millio Frankra menő közönséges Adóját mikor lehessen megkevesíteni: pedig Angliának népessége legfellebb is, ha 12 milliion emberre megy, midőn Franczia Országé két annyit is meghalad, és a' Franczia Ország Lakosi össze hasonlítottván, egy harmad rész adót se fizetnek az Anglusokhoz képest.

(Folytatása következik.)

Tudományos Dolgok.

1.) Azon nagy tudományú's fáradhatatlan szorgalmatosságú Hazafi, a' ki négy kötetben kijött Egyházi Beszédeiben lelki Pásztori Buzgóságát; az Anthropologiában, az Ember kiformáltatásában, a' M. Logikában az ő fontos Filozófiai ismérteit; több külömbféle apróbb munkáiban szélesre terjedő tudományát ditsősségesen megbizonyította, most úgy lép a' világ elejébe, mint Hit-tanító, és az egész Theologiai oktatásoknak tárgyait nyolcz kötetekbe foglalván, azokat olly szép össze függésben, olly világosan, 's olly fontosan adja elő, hogy munkájával Hazánk: de kivált az egyházi Rend méltán kérkedhetik. Az előbbi munkáiban mint jeles Magyarló; ebben mint a' Theologiának tudós Professora, 's az idővel előbbre ment Tanító, úgy jelenik meg. A' Könyv ez:

„Georgii Fejér in Regia Universitate Pestinensi Theologiae, „Dogmaticae Professoris P. O. Institutiones Dogmaticae. Tomi 8. „Pestini Typis Joannis Thomae „Trattner 1815. —“

2.) Ugyan ezen tudós Hazafi adott ki mostanában egy rövid Vissgáltatást is ezen nevezet alatt:

„A' Vallásbeli Türedelem' Vissgáltatása — azon Egy Szóra a' ma-

ga idejében, melyet annak gyarapodására mondott Rév-Romában Jun. 5-ikén 1814 dikben Halmár József, a' H. C. tartó gyülekezet' egyik Prédikátora. — Fejér György Hit-tudománynak Királyi Oktatója által. Pesten Trattner János Tamás betűivel.

3.) Kazinczy Ferencz munkái. Szép Littératura. — II-ik és III-ik Kötet Gesznernek minden Munkái. melly diszes kiadás valamint a' TudósFordító Urnak jeles fáradozásait, úgy Trattner Kiadó Urnak buzgóságát is nyilván bizonyítja.

4.) Kiss János Versei. 3 kötet. gyönyörű kiadás, a' Fő Tisz. Szerző képével, 's más két rajzolatokkal. Ugyan Trattner Urnál Pesten 1815.

5.) Bourdaloue Lajos Prédikációi, 6 dik Kötet. A' Kiadó Trattner J. Ur Pesten ezen munkával a' Tisztelendő Egyházi Rendet egy könnyen megszerezhető Prédikatori Bibliothékával szándékozott meg-ajándékozni. Reményli is, hogy, kik nem a' kérgen rágódnak, ezen könyvekben bőségesen, és fontosan elő adott tárgyakat találhatnak, melyeket kiki maga innye 's a' mostani izlés szerint hasznára fordíthasson. A' Praenumeratio tart. és egy kötet 2 forint.

(Egy árhus Toldalékkal.)

HAZAI'S KÜLFÖLDI TUDÓSÍTÁSOK.

(19.)

Pesten Szerdán Böjt - más Hava 8-dik napján 1815.

Ha az iszonyú fenyegetődzések embertelenül végbe is vitetnek, midőn a' Déli-Columbianak Lakosi tsak az emberi jussaitat védelmezik, akkor a' Moralistának és Filozofusnak borzadni kell, 's ama tisztelőtes Las Casassal azt mondani: Ezen Spanyolok nem emberek, hanem ördögök az emberi testben.

Oest. Beob. Morn. Chr.

MAGYAR ÉS ERDÉLY ORSZÁG.

Posony városának nevezetes Fő Vendégei érkeznek. A' Szász Király az egész Udvarával Berlinből Febr. 22-iken megindult, és Prágán keresztül Brünnek veszi útját, a' hol Albert Tessini Herczeg fogja elfogadni. Onnan Ő Felsége Posonyba váratik, hol a' Primatiális palota az ő számára elkészítettett.

Herczeg Talleyrand Bétsből Posonyba jött az öreg Lothringus Herczegné látogatására, ki a' revolutio kezdetétől M. Országban tartózkodott. —

A' Bétsi Congressusnak folytatása.

A' Burkus Kir. Biztosoknak jegyzékekre Metternich Herczeg Febr. 4-ikén eképpen felelt:

„Az aláírt betsülettel vette a' Congressusnál lévő tellyes hatalmú (1815. Első Félészrendő.)

Biztos Uraknak ezen Hónap 4-ken hozzá bótótott jegyzékeket a' Német Orzági dologra nézve. Ő maga is tellyes részt veszen azon óhaj-tásban, hogy a' jövendőbeli Német Polgári Szerződésnek megállapítása minden haladék nélkül munkába vétessék, és az ő részéről bizonyára nem is kívántatik ujjabb bizonyság az ő Felséges Udvarának ezen fontos állapotban való igaz, és buzgó részvételének megmutatására. A' mi azon Fejedelmeknek, és Rendeknek, kik még eddig a' tanátskozásokban nem részesültek, meghívásokat illeti, az aláíratott meg vagy on győződve, hogy minden Német Orsz. Rendeknek közre munkálkodása nem tsak lehetséges, hanem elkerülhetetlenül szükséges is a' közönséges célnak, u. m. a' Német Orzági tartományok' szükségseinek megfelelő Polgári Szerződésnek megállapítására. Ugyan azért az Ő Felséges Udvara a' Hatalmasabb Fejedelmekkel tartott eddig való tanátskozást tsak úgy tekintette, mint ezen állapotra nézve.

ve előre való munkálkodást. Mí-
dön tehát az aláíratott a' Burkus Ki-
rályi Bízatosoknak Febr. 4 iki jegy-
zékekben ajánlott javallásokat óhaj-
ta várja, ezen alkalmatosságot ö-
römmel arra fordítja, hogy az ő
igaz tiszteletét itten erántok meg-
ujjítsa.

Metternich Hg.

A' Német Országi Fejedelmek
Követeiknek már fellebb előadatott
Febr. 2. jegyzékekben említés té-
tetett azon írásról, melyet a' kü-
lömbféle Fejedelmi Udvaroknak Kö-
veteik már Novemberben az Aus-
tria Tsászári, és a' Burkus Királyi
Ministereknek bemutatattak. Ezen
írás e'képpen szól:

„Minekutánna az Európai Fő
Hatalmasságok által Párisban alá-
íratott Egygyezés' 6-ik cikkelye
közönséges meghatározással Német
Országnak jövődöbéli állapotjáról
azt állította volna meg, hogy a' Né-
met tartományok egymástól füg-
getlenek legyenek, és egy közön-
séges Frigy-kötés által mégis ösz-
vekaptsoltatva maradjanak, az alá-
íratottak Küldők, és a' velek egy-
tekéntben lévő Német tartomá-
nyok igazságosan kívánhatták, hogy
a' köz hazának egygyesülését, és
annak jövődöbéli Polgári Szerző-
dését illető tanátskozásokra meg-
hívattassanak. Ez mind eddig nem
történt; sőt úgy tetszik, hogy a'
Párisi békességkötésben elő állott

Austriai, és Burkus Hatalmasságo-
kon kívül csak némelly az aláírat-
takkal egy tekintetben lévő Német
Fejedelmek úgy akarnak fellépni,
mint a' többségnek, 's általjában
a' Német Országi Státusoknak Kép-
viselőik. Német Országnak illy fon-
tos tekintetű állapotjában, mivel
már most hivatal szerént kijelente-
tett a' Congressusnak elkezdődése,
és ők is az ő megbízó leveleiket
bemutatták, az őket Küldők méltó-
sága, és a' Német Haza, 's a-
zon több milliomok eránt, kiknek
képeket viselik, illendő tekintet el-
kerülhetetlen kötelességekké teszi,
hogy tovább ne halgassanak.

A' Német Országi Státusoknak
Felségét, és Függetlenségét a' Sző-
vetséges Hatalmasságok megismér-
ték, és ha a' Német Fejedelmek-
nek többségek az ő megegyező ki-
nyilatkoztatásaikban megígérték,
hogy azon intézeteket elfogadják,
mellyek Német Ország függetlensé-
gének megtartására szükségeseknek
találtatnának; ezen ígéreteik által
tellyeséggel le nem mondtak a-
zon jussokról, hogy az elintézés
tételében részcsék lehessenek. Az
ő megegygyezésck kijelentése tel-
lyeséggel halgatt arról, hogy csak
néhány Német Hatalmasságok: sőt
csak a' részeseknek kevesebb szá-
mok hozhasson az eránt ítéletet, és
tehessen határozást, mitsoda esz-
közök által kellessék, azon fő czélt
elérni. Azért fen maradott az ő
eredeti egygyenlő jussok, hogy a'

Német Országi Frigynak társaságbeli Szerződéséhez szabadon hozzá szólhassanak, és az elintéző törvényeket az ő szavaik által meghatározhassák.

Ezen alkukra 's a' Párisi Békességnek határozására, valamint a' Nemzetek Törvényére is bízakodván, soha le nem mondanak az aláírattnak Küldő Fejedelmek azon jusról, hogy a' Német Szövetségnek megállapításában részt vegyenek, hanem inkább abban álhatalosan megmaradnak, hogy ez a' Német Nemzetnek minden ágaival közös jus mindnyájának Országlószekeik által, illendő rendszabások mellett, gyakoroltassék, a' mit is ezenel magoknak világosan fentartanak. Ellenben háladatossággal fogják elfogadni, ha az Austriai Császár, és a' Burkus Király Ö Felségek a' jövendőbeli Polgári Szövetségnek, és Német Ország szabadságának 's függetlenségének bátorságba való helyheztetésére, a' szükségesnek látszó javallásokat olly fő állítások mellett szabad tanátskozás, és végzés alá bocsátják, hogy az abban résztvevendők egyenlő jussal, és személyes képviseléssel mint szövetségesek, jelenhessenek meg. Arra is készek lévén, hogy az egésznek, 's az ő Országoknak javára az ő Felségekre nézve némelly szorogatásokat elfogadjanak mind az Országaiknak belső állapotjában, mind a' külsőkkel való helyheztetésben: de ollyan képpen, hogy azok mind-

nyájoknak egygyenlő kötelelességeké tétessenek.

Nevezet szerint meg egygyeznek abban, hogy az Uralkodónak minden kénye, valamint az egész Német Országra nézve, úgy a' tartományokban is egyenként az által zárattassék ki, hogy mindenütt, a' hol még eddig nem volna, a' köztanátskozosokra az Országnak Rendjei just nyerve, és így:

1-ször. Légyen jussok az egész Országot illető új törvényeket elfogadni, vagy el nem fogadni.

2-szor. Az Ország közönséges kormányozására megkívántató adókat ajánlani, és elintézni.

3-szor. Jussok légyen a' Státusz adózásainak mire fordíttatására ügyelni, 's arról számot venni.

4-szer. Jussok légyen panaszt tenni, kiváltképpen a' hivatalbeli rossz viselet miatt a' Státusznak Fő Tisztviselői ellen, és kiváltképen minden vissza élések ellen. Mindazonáltal egyenként vévén Német Országnak Státusait, az Ország Rendjeinek elintéztetése, úgy rendeltessék, hogy a' Lakosoknak fő tulajdonságaik, az Országnak helyheztetése, és a' régi szokások tekintetbe vetessenek.

Nem külömben az a' kívánságok, hogy az igazságnak kiszolgáltatása minden tekintetben akár ki- nek is kényétől ne függjön, hanem

a' lakosoknak minden rendbéli ne-
meik az ő rend szerint való Bíráik
alatt meg-maradjanak, vagy azok
alá rendeltessenek.

Végre meg vannak arról is győ-
ződve, hogy a' Német Országi Pol-
gári Szövetség csak akkor nyerheti
meg a' maga legerősebb öszvekap-
tsoltatását, ha egy közönséges Fő
alatt léssen, melly eddig is a' Né-
met Országi Frigynek az Európai
Nemzetek között első rangot szer-
zett. Ezen közös Fő, melly a' Né-
met Státusokat öszve kaptsolná,
arra ügyelné főképpen, hogy a' Szö-
vetségnek Rendei által köz akarattal
meghatározottatott rendelkezéseket min-
den hijjányosság nélkül tellyesíteni
sürgesse, a' késedelmeket, vagy a-
karatosokat minden külömbség nél-
kül megkívántató erővel a' Szövetség
szerződésének tellyesítésére szorítsa;
a' szövetséges tartományokban az
igazság kiszolgáltatásának szapora,
és tellyes folyamatot szerezzen; a'
Szövetségnek hadi erejét a' közön-
séges célra igazgassa, és mind
belső, mind külső állapotokban
még a' leg hatalmasabb Szövetség
tagjait is mint fő Olalmazó, és a'
Német Nemzetnek első [Répvisele-
je, és a' közönséges tiszteletnek fő
tárgya úgy jelenjen meg — 's így a'
Német Constitutiónak leghatalma-
sabb záloga, 's a' Német szabad-
ságnak védelemifala légyen.

Midőn az aláíratlak Metternich
(vagy Hardenberg) Ő Hgségét alá-

zatosan kéri, hogy ezen kinyilat-
koztatásokat az Austriai Tsászár Ő
Felségének (vagy a' Burkus Király-
nak) tudtára adja, és különben is
ennek a' célra alkalmas hasznát
vegye, örvendenek azon, hogy al-
kalmatosságok vagy on Ő Hgsége
eránt tőkélletes tiszteleteket meg-
ujjítani. Költ Bétsben November
16-ikán 1814.

(Aláírások:) Gróf Keller, Has-
siai Választó Hgnek Ministere, és
Követe; Lepel ugyan Hassiai má-
sodik Biztos; B. Türkheim a' Has-
siai Nagy Herczegnek Státus Minis-
tere, és Követe; Wolfframsdorf az
Anhalt Herczegi Háznak Bíztoisa;
Schmidt Physeldek Braunschveigi
Herczegnek Bíztoisa; Schmidt Bré-
ma Városának Bíztoisa; Danz Frank-
furt varosának Bíztoisa; Gries Ham-
burg szabad városának Bíztoisa;
Helwing Lippe Herczeg Bíztoisa;
Hach Lübek szabad városának Bíz-
toisa; B. Plessen Meklenburg Schwe-
rin Hg. Status Ministere, és Bíztoisa;
Oertzen Meklenburg Strelitzi Her-
czeg Status Ministere, és Bíztoisa;
B. Gagern, és B. Marschall a' Nas-
sai Háznak Bíztoisai; Wiese a' Reis
Herczegi Háznak Bíztoisa; B. Gers-
dorf a' Waimári Szász Herczegség-
nek, Minkwicza a' Gothai Szász Her-
czegségnek, Erfa a' Meinungi Her-
czegségnek, Baumbach a' Hild-
burgshauseni Szász Hgségnek, B.
Fischler a' Roburgi Szász Herczeg-
ségnek Bíztoisai; Berg Schattinburg
Lippi, és Waldeki Herczegségnek,

Weise, és Kettelhodt a' Schöwarzburg Sondershausi, és Rudolfsstadti Bízatosok-

tosan elfogadván, Bolognába Commissáriusokat küldött ezen szereknek általvételére.

OLASZ ORSZÁG.

Rómából Febr. 6-ikán. Az itt való újság hoszasz Pátenst közöl, melly Róma városára nézve a' Böjtnek kötelezéseit illeti. Ez a' Pápa Ő Szentségének nyílt levele nagyon megtágítja a' böjtölésnek szokott kötelezéseit, mivel a' böjti eledeleknek árrok rendkívül felhágott. — Róma városában mind eddig nagy tsendességben élünk, és semmi hadi mozgásokról legkevesebbet sem tudunk; azért helytelenek azon hírdetések, mellyeket némelly Párisi levelek tettek, mintha Jan. 23-kán ide Nápolyi Katonaság beszállott volna; mert az nem volt egyéb, hanem egy Nápolyi Kurirnak Katonai kísérése, melly a' sok útonálló rablók miatt batorságnak okáért meléje adatott.

Rómából jött tudósítások szerint az Austriai Tsászár Ő Felsége megtudván, hogy a' Pápa' tartományai a' múlt időkbéli változások miatt mindenféle fegyver nélkül szűkölködnek, Ő Szentsége eránt való barátságos jóvoltából a' köz batorságra ügyelő katonaságnak fel-fegyverkeztetésére ajándékban 2000 Puskát, 100 Lovat, 100 kardot, 100 pár Pisztolyt ajánlott. Melly ajánlást Ő Szentsége háláda-

A' Nápolyi Ujság Febr. 2-án azt jelenti, hogy tsupa költött hír legyen, hogy Anglia a' Nápolyi Királyt az eránt megkerestette volna, hogy a' maga hadait békességes lábra állítsa; a' Király, úgy mond, óhajtvá várja a' közönséges békességet, és örömmel fogja követni a' többi Hatalmasságoknak példait, a' kik vele együtt kötelesek azt kívánni, hogy az ármádákat, és a' Státusnak költségeit meg lehessen kevesíteni. Azért tsudálkozni lehet némelly külső Ujságok' állításaikon, mellyek a' Nápolyi Katonákat szüntelen mozgáshatesszik; noha azok az Ankonai és Urbinói Markokban's az Országnak egyéb részeiben tsendesen nyugosznak. Megmondjuk tehát huszadszor és utólszor, hogy a' mi Országló székünk minden Európai Hatalmasságokkal békességben él, 's a' mi Katonaságunk semmi mozgásokat nem téssen, hanem egyedül a' fegyverben gyakorolja magát.

SPANYOL AMERIKA.

Madritból Febr. 1-ső napján azt írják, hogy Cevallos Ministernek javallása, melly szerint ő közönséges megbotsátást, és az előbbeni Franczia Kormányzék barátai ellen, úgy nem különben a'

Cortések ellen is rendeltetett törvényes vizsgálódások' megszüntetését tanátsolta, csak ugyan mind a' Castiliai Tanács előtt, mind a' Ministeri Tanács előtt felvétellett, és ámbár hosszas tanátskozások, és ellenkezések voltak is eránta; mégis végre elfogadtatott; mert Cevallos Minister megmutatta, hogy azon üldözések vég nélkül ártalmasok az Országnak, mert sok derék, és gazdag lakosok, hogy azon üldözéseket kikerüljék, kibújdosnak, és rész szerént Francia, rész szerént Olasz, Anglus Országokban: sőt Amerikában is keresnek magoknak nyugodalmat, és hátorságot. A' legszorosabb felszámítás szerént mióta a' Király a' trónusra jutott, többen kibújdosnak 40,000-nél. — Mindazonáltal meg nem szűnnek a' ma kedvezést tapasztalt Ujságok, a' gyűlölést, és üldözést gyúlasztani a' szabados és Francziás emberek ellen. Nevezet szerént az Atalaya-írója Francia Ország ellen való dühösködésében már annyira ment, hogy a' Francia Minister kéntelen volt egyik ujság levelének eltávolítását kívánni; a' mit meg is nyert: de azért maga az ujság folyamathban maradt. — Madridban minden Anglus ujságok el vannak tiltva, és nem sokára a' Francia ujságok is illy sorsra jutnak.

Madridból Febr. 7-iken írják, hogy Ő Felsége külömbféle parancsolatokat adott, mellyek minden igaz Spanyol megörvendezettettek.

Igy 1-ször azt rendelte, hogy a' földmívelésnek virágoztatására, 's a'hoz meg-kivántató ismeretek terjesztésére 6 tartományokban, u. m. 6, és új Castiliában. Andalusziában, Estremadurában Galliciában, és Leonban Gazdaságbéli Oskolák állítassanak. 2-szor Minden Egyházi Méltóságokra, pensiókra, 's egyéb egyes Egyházi tisztségekre való kineveztetést félbe szakaszt, és azoknak jövedelmeit az Oskoláknak, Plébánia Házaknak, Templo-moknak, és Ispitályoknak fentartására kívánja fordítatni. 3-szor Meg győzöttetvén Ő Felsége azon igazságról, hogy a' tudatlanság minden eltsábittatásnak és gonoszságnak szülő anyja; ellenben a' gyökerez tanítás leg foganatosabb eszköze minden rossz meg gátoltatásának, egy olyan Juntát rendelt, mellynek kötelessége az egész Országra nézve közönséges tanításbéli jó Plánomot készíteni.

Sevillából írják Febr. 4-iken, hogy onnan minden katonaság Sz. Rókusához tákarodott Gibraltár mellé, hogy az Andalusiai tenger partokat az Algiriak rablások ellen megőrizze. Ezen Barbarusok Malagánát kiszállottak és nem csak ott helyben minden Egyetlenkedést elkövettek; hanem sok lakosokat is magokkal rabságba elvittek. —

ÉJSZAK - AMERIKAI EGY-GYESÜLT STÁTUSOK.

A' Londoni Ujságok Jan. 17. napjáig terjedő tudósításokat kö-

zölnek: de mind azokban semmi bizonyos sintsen a' New-Orleans ellen indítatott hadi készülétek' ki-
menetelekről. Tsak azt tanuljuk belőlök, hogy azon Expeditio, nem a' Mississipi torkolatjánál hányla le vasmatskáit, hanem a' rendbéli hajók a' Pensacolai öbölben, a' Fregátak pedig a' Mobilei öbölben állottak meg. Cochrane Admirális tsak ugyan Dec. 7-iken 50 vitorlás hajós sereggel és 10,000 emberrel megérkezett, és az Amerikaiak a' Mobile várnak tsutsánál lévő erősből magokat vissza húzták.

T U N I S.

A' Florencziai Ujságok Febr. 15-ikén említik azon szomorú történeteket, mellyek által az Országlo nemzetség tellyesen kiirtatott. A' történetnek folyását Golettából, Tunisban, Jan. 20-ikán 1815. irt levelek e'képpen adják elő: Sidi Mahmud Flassen az Uralkodó Beinek Sidi Ottomannak atyafia Uránál nagy bizodalmat nyervén régen készült ötet a' nép előtt gyűlöletessé tenni. Végre Dec. 16-iken éjszaka több öszve esküttekkel, és rabszolgákkal be rontott a' Serailba, és az Uralkodót saját kezével általdöfte. Azután az Uralkodónak felekezetére fordult, és 3 órai nagy vérontás után azokat is elszélyeztette, az Uralkodónak fiai feleségeiknél hálván, midőn Atyoknak halálát meghallottak, egy ingben ugrottak le a' Serail

bástyáiról az öszveesküdtek kegyetlenségére hagyván feleségeiket. A' külső városba megérkezvén a' gyűlevész népet a' város kapujához gyűjtötték, de a' nép segedelmekre fel nem zendült, azért tsajkába ülven Golettába evedzetek: de mihent elérkeztek, a' város már Mahmudnak kezében lévén elfogattatnak, és öszvérekre kötöztetvén Tunisba vitettettek. Mahmud elejekbe ment, és Fortinonál a' gégejeket keresztül vágatta. Ez meg lévén vissza tért a' városba, és Uralkodónak megismértetett. Maga leányát Sidi Soliman Kiajának adta feleségül, a' ki az előbbeni Uralkodó Háznak barátja vala, és a' nép előtt nagy tekintetben völt. Így ötet magához tsatolta. Első Ministerének választotta Jussuf Koggia Sappattappa főembert, és testvér hűgát neki ígerte feleségül. Ez igen kemény és vad érzésű ember a' ki maga Ministerségét azzal kezdte el, hogy Marianoj Tinkanevű nevezetes embert felakasztatott, a' ki keresztényből Törökké lett, és Sidi Ottomannak olly kedves embere, hogy az Ország igazgatásának nagy részét ő folytatná, ugyan az uj Minister megfojtatta Mahmet orvost is, a' ki szinte úgy, mint Mariano, keresztényből Törökké lett vala.

De, a' mint Golettából Januar. 28-kán írják: Jussuf Koggia nem soká bírta az ő méltóságát, mert

Ottoman familiája megölettetvén, Ő is feltette magában, hogy az új Uralkodót minden gyermekeivel kiírtja, és maga emelkedik a trónusra. Ezen célból Jan. 22-iken valóban Királyi pompával a Serailból Tunisba ment, és a katonaság között sok pénzt kiosztott, hogy őket magának megnyerje: de midőn a Serailba vissza térne, az Uralkodó előtt elárúztatva lévén, Amba Basa a Mamelukoknak Basája szakállánál megfogta, és néki az elfogattatásról való parantsolatot kezébe adta, de Koggia kardot rantván ezen Basát halálosan megsebesítette: de erőszakosan a földre le nyomattatván felhóltan a Beielejébe huzattatott, és annak parantsolatjára feje vétettetett. A nép a testét elragadván a városban végig hurczolta. Az ő Ötse, 's jó baráti elfogattattak, és a katonaság Sidi Machmut Flassen hűségére megesküdött. Így vége lett a zenebonának.

SPANYOL AMERIKA.

A Morning Chronicle Febr. 11-iken ezt jelenti: Minden Nyngoti Indiából jövő hajó egyaránt jelenti a Spanyol Amerikában dühösködő kegyetlenkedéseket. A Polgári háború mértékletlen méreg-

gel dühösködik. A Spanyolok által való elfoglaltatás minden város lakosainak megölettetésének jele. Boves Caracasnak meghódítója midőn nem rég Cumanába bémene, minden férfit, aszszonyt, gyermekeket, külömbség nélkül kardra hányatott. Mi lesz végre kimenetele ezen mészárlásnak? Mi magunk sokszor könyhúlatással emlékezünk Déli Columbiának meghódításáról. Mit mondanak egykor gyermekeink, ha olvasni fogják, hogy a 19-iki században, Angliának szeme előtt illy dúló háborúk viseltetnek, melyeket a jövő világ az irtóztató vérengzés miatt csak költeménynek sarthatna. Ezen szörnyűségek kevéssé ösméretesek mind Angliában, mind Európában: de a mi Spanyol Országban történik, abból arányozhatni, hogy mi történhetik Spanyol Amerikában.

Venegas Mexicóban kihirdetette: hogy minden Támadók tüstént agyon fognak lövettetni, és valóban egy Hadnagy 25 emberrel kiküldetett ezen parantsolatnak teljesítésére, és ennek következtése lett, hogy az Indiaiak, és Creolok közül 1000 meg 1000 ember hideg vérrel kiállotta a halált, szinte úgy, mint Cortes idejében.

(Folytatik.)

A Gabonának Pesti piaczi ára Mart. 7. Egy Pos. mérő tiszta Búza 226 $\frac{2}{3}$. Rozs 160. Árpa 113 $\frac{1}{3}$, Zab 46 $\frac{2}{3}$, Kukoricza 146 $\frac{2}{3}$ garas.

(Egy árkus Toldalekkel.)

TUDÓSÍTÁSOK.

(28.)

Pesten Szombaton Sz. György Hava 8-dik napján 1815.

Libertas maris est libertas Nationum.

MAGYAR ÉS ERDÉLY ORSZAG.

Budán Aprilis 2-dik napján reggel 3 órakor meghalt L. B. Kotulinszky Friedrich Tsászári Király General Feld-Marsal-Lieutenant, a' 41 ik Gyalog Regimentnek Tulajdonosa, Buda várának Hadi-Kormányozója, életének 68-ik esztendejében. 4-iken délután illető halotti pompával temettetett el, mellyet L. B. Splényi Ignác, Tsászári Királyi General Feld-Marsal-Lieutenant, és Osztályos Generális vezetett. —

Ő Felsége mártöbb esztendőktől fogva atyai gondoskodását arra fordította, hogy a' Görög nem egyesült Valláson lévő Rác, Görög, és Oláh Jobbágyainak is Magyar Országban jobb neveltetést adasson. Azért kegyelmesen azt rendelte, hogy nem tsak Pesten, hanem Sz. Endrén, és Ó-Aradon is Tanítókat készítő Iskolák állítsanak. Már tehát az Ő Felsége al-

(1815. Első Félasztendő.)

tal meghatározott Iskolai Intézet szerént sem a' városokban, sem a' helységekben Tanítóvá nem lehet, a' ki Bizonyosság levelet nem mutat, hogy azon Praeparandusok Iskolájában magát olyan hivatalra ilendően kiformalta. Most figyelemetességet érdemlő készséggel, 's jövődöre szép reménységet nyújtó jó akarattal teljesítik a' régibb Tanítók ezen Felséges rendelést: más részről pedig sok jeles talentumú Ifjak szánják el magokat ezen Paedagogikai Tanításokra. — Hogy a' jó tehetségű szegényebb Ifjak ezen iskolai Oktatásokban akadály nélkül részesülhessenek, azon Mestert formáló Iskolák mellé Convictusok is vagnak rendeltetve, melyekben azok ingyen eltartatnak. — Nestorovics Királyi Tanácsos Ur, a' Görög nem egyesült Vallású Iskoláknak Magyar Országban Fő Inspector, az ő fáradhatatlan buzgósága által már annyira vitte, hogy efféle Nevelő Házat Sz. Endrén valóságosan állított a' Rác nyelven szőlők számára, 's azt a' mult Nov. 24-dik napján nyitotta

)(

meg. Most azon szorgalmatoskodik, hogy az Oláh nyelven szóllók számára hasonló Nevelő Házat állíttson. — A' Hazának és az Emberiségnek Barátja áldást mond az ő igyekezeteire!

BELGIOM.

Hágából Mart. 18-ikán írják, hogy a' Francia Országból oda érkezett hírek tüstént olly rendelkezésekre adtak okot, mellyek a' tsendesség fentartására, és a' zenebona kiterjedésének meggátlására szükségességeknek látszottak. A' nagyobb várak mindjárt eleséggel megrakattak, és Maastricht, Venlo, Nymwegen, Grave, Bosch, Breda, Bergen-op-Zoom, és Antwerp váraknak sánczai, 's erősségei helyre állíttatnak. — A' révpártban olly flottilla készíttetik fel, melly, a' szükség úgy kívánván, elégséges legyen a' vízen azon tájak védelmezésére. — Mart. 16-ikán költ Királyi parantsolat szerint 30 Battalion Gyalogság és Vadászság; 10 Svadron Lovasság, és 10 Batteria Ágyúk rendeltettek, hogy késedelem nélkül Venlo, és Maastricht közé ki induljanak. — Mind ezen rendelkezések megegyezőleg tételnek az Orániai Hgnek mozdulásai-val. Maas, és Rénus között áll Kleist-Nollendorf Generálisnak kész Burkus armádája.

Brüsszselből írják Mart. 21-en, hogy a' Burkus Seregek Mosel fe-

lé előre nyomulnak. Mondják, hogy Arlon-on fellül fognak táborozni. — Más részről Belgiomban is két tábor leszen; egygik Monsnál, másik Tournaynél. Határainkhoz folytában hozatnak az ágyúk. Mondják azt is, hogy a' Fekete Huszár Regimentjét a' Burkus Király a' miénknek általengedte 's az még ezen a' héten elérkezik. Sok Anglus Katonák is várattatnak, —

OLASZ ORSZÁG.

A' Nápolyi Monitore ezen Királyi Végzést közli: Mi Joachim Napoleon 's a' t. azt rendeltük és rendeljük 1.) Gróf Mosburg a' mi Financz-Ministerünk Státus Titoknokká 's Ministerré tétellett. 2.) Principe Pignatelli a' mi Státus Titoknokunk Vice - Praesidensse a' Státus Tanátsnál Státus Minister neve alatt, 's meg tartja eddig való rangját, tiszteletét, és jövedelmét. 3.) Cianciulli Vice-Praesidens öreg-sége 's betegeskedése miatt nyugodalomra tétellett, de megtartja rangját, 's tiszteletét, és a' volt fizetésével egygyenlő pensiót nyer. 4.) Báró Nolli Financzministerré tétellett; az eleségek eránt való felvigyázat ezen Ministerséggel öszve kaptatottatik. 5.) A' Financz-Ministerségnek 's az Ország Tárháza gondviselésének hivatala a' Sz. Giacomo Bankónak épületébe által tétellett. Helyette a' Financz-Ministerség pa-

létájába a' Státus Titoknokság hivatala szállíttatik.

(aláírás).

Joachim Napoleon.

A' Nápolyi Király egy Deputatíót rendelt, mely az Ország Constitúciójának fő czikkelyeit készítse; mihent ez a' munkáját végezi, a' Király új Országgyűlést hirdet, 's ott a' Nemzettel a' jövődébéli polgári alkotmányt meg fogja állapítani. —

A' Franczia Országból Nápolyba jövő Kurirnak Piemontban tapasztalt akadályai, 's a' Rómával való viszálykodások némelly pósta napokat késleltették: de a' Király reményli, hogy a' Hereskedésnek ezen akadályai nem sokára megszűnnek. —

Genuában a' Katonaságnak fő Hőrmányozását Dalrymple Anglus Generális vette által. Lord Bentinck is megérkezett Genuába.

Klenau Generális Mart. 12-en Mailandból elment Tseh Országba, hol a' Hádaknak fő Generál-Inspectora leszen.

Gróf Saurau Mailandba általtétett Hőrmányozónak, és Velenzében Gróf Goes lett azon tartomány Hőrmányozójává. —

Turini Levelek jelentik, hogy a' Királyné Cagliariból oda megérkezett.

A' resignált Szardíniai Király Emanuel betegesen a' Jesuiták Novitiatusa házában lakott, 's ott Ő Szezsége ötöt többször meglátogatta.

Godoy, vagy a' Békeség Hercege, már engedelmet nyert, hogy Pesaróból Rómába vehesse magát, minthogy már ebben VII. Ferdinand is megegyezett.

Ujabb tudósítások szerint IV. Rárol egykori Spanyol Király; annak felesége az öreg Királyné; a' Hetruriai Királyné, 's a' volt Szardíniai beteges Király Rómából eltávoztak, 's Viterbo felé vették útjokat. (Ö. B.)

SPANYOL ORSZÁG.

A' Bétsi Ujság e'képpen ír: Madridból Mart. 1-ső napján indult tudósítások szerint valamit eddig írtak a' közönséges megbótsátsáról, az mind helytelen; sőt inkább naponként keményebb rendelkezések tétetnek. A' sok elfogatott szabadabb gondolkodásúak szüntelen azon félelemben epekednek, hogy talán minden órán halálos büntetésre fognak kivitetni. Leg alább bizonyos az, hogy a' Királyi Fiscális az erántók tartott Commissióban sokra kimondotta

a' halálos ítéletet. De bizonyára mindentől lehet is félni mind addig, míg Escoiquiz léssen a' Király körül, és ezeránta mintegy naponként nevedő bizodalommal fog viseltetni.

Eroles Báró Barcellonában fő Hormányozóvá, és a' Katalonai Seregnek fő Vezérjökké neveztetett. Ez már minden órán útnak ered, és magával viszi Manso nevű fejét a' Guerillásoknak, kit a' Király Llobregati - Marquissá nevezett. A' ki e' két embernek gondolkodását, és tselekedeteit ismeri, valóban attól félhet, hogy Barcellonában nem sokára új zenebonák támadnak.

Villacampa Palafoxsal Arragoniába küldetett, és az ő tüzes buzgóságától mindent lehet várni.

A' Státus Tanátsnak, és a' Castiliai Tanátsnak jól gondolkodó Tagjai sajnálkodást érdemlő állapotban vagynak; mert a' Király az ő tanácsokat tellyeséggel el nem fogadja: hanem egyedül Ostolaza, és Escoiquiz sugarlásaira hallgat.

Ezekkel meg egygyeznek a' Párisi Ujságok is; a' Londoniak pedig meg ezeket említik: Vettünk Cadixból Febr. 19-iki, és Madridból Febr. 23-iki leveleket. Ezen utólsók említik, hogy Madridban újjonnan sok ember elfogattatott. Nevezet szerint Gróf Pino-Harmaso a' Friasi Hgne köttse, és a' Cas-

tiliai Tanátsnak Tagja; Erro - Navarro Fő Hormányozó, és a' Patyantusságnak Generalissa; Piquarro a' Malagai Regementnek Obestere, s több mások, kik között még egy Major, és több Aszszonyi személyek is találtnak.

Cadixban Febr. 15-iken az a' tábori parantsolat adatott, hogy a' Kapuknál, a' közönséges piacokon, és a' bástyákon mind éjjel, mind nappal számos katonaság legyen, és az ágyúk kiszegesztetve. Továbbá az őrizeten ott lévő katonaságnak az parantsoltatik, hogy tellyességgel ne merjenek az Uralkodónak semmi rendelése ellen tsak panaszkodni is, és ha valamelyik úgy elfeledkezne betsületéről, és olly vakmerő lehetne, hogy Ő Felségének szentelt hatalma eránt való köteles tisztelet ellen vétene, az tüstént hadi Commissio elejébe vonatassék, és büntetessék meg; sőt mind azon személyek is, akár katonák, akár nem, a' kik e' féle panaszokat hallanának, és a' panaszlókat, vagy magok meg nem fognák, vagy a' közel lévő őrállók által meg nem fogattatnák, szinte úgy büntetődjenek.

A' Déli Amerikába küldetett katonaság, melly, a' mint híre volt, szélvész miatt vissza térni kéntelenítetett, most a' hajókról szárazra ki szállott, és az Országnak belső részeibe küdetetett. (W. Z.)

Mina Generálisról az a' hír, hogy Spanyol Országnek déli part-jainál kiszállott, és a' Király ellen zenebonát támasztani igyekezik.

FRANCZIA ORSZÁG.

(Folytatás a' 9-dik végzésnek.)

„Megfontolván, hogy a' Deputatusoknak a' Törvénytévő Testhez való meghatalmaztatásaik megszűntek, 's így a' Követek Háza nem Nemzeti Képviselés; hogy ezen Háznak egy része a' Nemzet bizodalmaára magát érdemetlenné tette; mivel a' Feudalis Nemességnek vissza állításában munkálkodott, a' Nép által elfogadtatott Constitutiót eltörölte, 's Francia Ország által azon Adósságokat megfizettette, mellyek a' külföldön olly végből tétettek, hogy az Ország ellen való öszveszővetkezések készülhesse- nek, és a' Francia nép ellen felfegyverkeztetett seregek fizettesse- nek; mivel a' Bourbonokat törvényes Királyok nevével megbetsülte, a' mi nem egyéb: hanem a' Francia Népet és a' Francia Seregeket zenebonáskodóknak mon- dani, 's egyedül azokat vallani igaz Francziáknak, kik kibujdosván ha- zájokból 25 esztendeig a' baza ke- belében turkáltak; mivel a' Népnek minden jussait megsértették, mi- dőn azt merték állítani, hogy a' Nemzet vagyon a' trónusért, és nem a' trónus a' Nemzetért. Azért

1-ször. A' Pairek Háza eloszlat- tatik.

2 szor. A' Deputatusok Háza eloszlattatik. Mindeniknek, a' ki Mart. 7-iki meghívásra megjelent az parantsoltatik, hogy tüstént tér- jen vissza hazájába.

3. A' Departamenteknek Vá- lasztó Gyűlései a' közelebbi Május hónap folytában rendkívül való Gyűlésre öszve fognak jönni, hogy a' Nemzetnek javára 's annak aka- ratja szerint szükséges Intézeteket tegyenek a' mi polgári Alkotmá- nyunknak (Constitutio) megjobbit- tására 's megváltoztatására.“

A' végén Mart. 21-iki számá- nak előadja a' Monitör Ney Mar- salnak azon Tábori Parantsolatját, mellyet Mart. 13-kán Lons-le Saul- nierben adott ki a' hatalma alatt való Seregekhez, 's őket magával egygyütt a' Napoleonhoz való el- pártulásra meghívja.

A' Királynak eltávozásáról Pá- risból Mart. 21-en ezt írják: Teg- nap 1 órakor reggel a' Tuilleriák- ból a' Flora palotán keresztül ki- ment a' Király, a' városból pedig a' Clichy lineán. Utját Sz. Diene- nek vette, 's bízottképen onnan Perónnenak, mivel már az előtt harmad nappal az Orleansi Hg. oda megérkezett. — Fél óra mulva az Artesiai Herczeg is kotsin, a' Berry

Herczeg pedig lőháton utánna ment a' Marsani palotán keresztül. Azon éjjel sok irásokat megégettek a' Királyi palotában titkon egy kémény alatt, mellyből alig hogy tűz nem támadott. — Azt beszéllik, hogy a' Király a' maga Udvari Tisztjeit, 's Tselédeit elbótsátotta. —

Lilleből Mart. 17-iken. Ezen város Lakosi mindenkor megbizonyították a' Hazához viseltető jó iadulatjokat: de alig mutattak valaha nagyobb buzgóságot, mint a' jelen való időben a' Király, a' Hazza, és a' Szabadság védelmezésére. Minden korbeli polgárok sietnek a' városházához magokat beíratni. Ma reggel ezen Hirdetés tétetett közönségsé:

„Vitéz Lakosi az éjszaki részeknek! A' Lilliek önként Fegyvert fognak a' Francia trónusról letétetett, 's a' Francziák' szívéből örökre kitörölt ember ellen. Önémmel zenebonáskodókkal tér vissza, hogy polgári háborút gerjesszen. Nyolcz hónap után dühös bosszszuállás kívánásával jön közünkbe. Fogjunk tehát fegyvert a' Királyért és Hazáért; kiket soha egymástól nem kell megválasztani. Lille városa szóllít benneteket, hogy Henrik sisakjának bokrétáját, a' győzedelem; és bétület zászlóját kövessétek! — A' Melüni táborba ment Seregek helyett itt vagynak az Arrasi Örizetbéli Katonák;

a' vár árkai víz alá bótstáttatnak, a' szolgálatot úgy kell tenni, mintha a' falak előtt volna az ellenség. — Ugyan illy rendelések vannak tétetve Douay, Condé, Maubeuge, és Valenciennes várakban.“

Drouet Generális (Gróf Erlon) még most is a' várbeli fogházban áll. —

A' Monitör Mart. 21-iken jelenti, hogy Napoleon bizonyosságát kívánván adni, melly igen meglegedett Carnot Generálisnak Antverp védelmezésében mutatott szolgálataival, őtet Grófi rangra emelte; 's még egy másik Rendelése által őtet Belső Ministerré is nevezte. Caulincourt Külső Miniszer lett.

Már két rendeléseket is adott ki a' Tsászár Mart. 21-en, mellyek közül egyike a' Mart. 9-iken költ Királyi Végzést rontja el, melly a' Nemzeti Örizeteket fegyverre szólította. Azért minden szabad akaratú Katonák is eloszlattatnak; — a' második elültja a' Departamenteknek öszvegyüléseket, mellyet a' Király Mart. 11-en rendelt volt.

A' Monitörben az nap nintsenek több Rendelések Francia Országra nézve: de a' Gazette de France említi, hogy a' Tsászár 21-en megmustrálta a' Párisban lévő sok katonaságot. A' Caroussel piacon állottak az Elbából vele ki jött Testőrzoi, kikhez ő beszédet tartott, 's nekik új Sasokat adott. (B. U.)

308534 H i r d e t é s e k
a' Hazai 's Külföldi Tudósításokhoz.

(2.)

Eladandó Klastrom Esztergomban.

(1) A' Pesti Kerülethéli Politico-Fundationalis Uradalmok' Királyi Praefecturatusi Hivatalnak részéről, a' leg-felsőbb kegyelmes Rendelések' következtetésében ezennel ki-hirdettetik: hogy az, Esztergomban, a' Primatialis Vizi-városban, közel a' Duna-parthoz, egy igen alkalmas helyen fekvő, a' Sz. Ferencz Szerzetje Barátiáról idővel a' Religionarius Fundus' Részére háromlott Klastromi-Épület, az ezen Épülethez kaptósoltatott, és külömbféle Productumoknak Depositoriumává el-készítettett Templommal együtt, jövő 1819-dik Esztendei Bőjt-más Hava' 18-dikán reggeli 10. órakor, Esztergomban, az említett Klastromnak Épületjében tartandó kótya-vetye-által, akár egyetemben, akár pedig a' Templomot külön-választva a' Klastromtól, a' mint tudni-illik a' Collicitansok' nagyobb Száma kívánni fogja, az olyan leg-többet Igérőnek, ki elegendő Securitást mutathat, a' leg-felsőbb Ratificatiónak fenn-tartása mellett, örökösen el-fog adódni. — A' Klastromi Épület áll egy, két emeletre építettett lakásokra, és külömbféle Depositoriumokra alkalmáztatott, egy felső, és egy alsó Udvarral, valamint-is több tágas pinczékkel, és kutakkal fel-ékesítettett Klastrom-házból; — a' Templomnak pedig különös bé-menetele a' fő-utszáról vagon. —

A' venni kívánók tehát fellyebb-ementett helyen, és napon tartandó Licitatióra, szükséges Bánat-pénzzel fel-készülve lévén, illendően meg-hivattatnak, azon hozzá-tétellel; hogy a' Contractualis Conditiókat akár Pesten, az úgy nevezett Kis-Seminariumban lévő Praefecturalis Hivatalnál, akár Pilis-Maróthon, az ott lévő Királyi Tisztartói Hivatalnál előre-is meg-lehet látni. — Pesten Kárátson hava' 28-dikán 1818.

Eladandó Klastrom Nagy Váradon.

(1) A' Pesti Kerülethéli Politico-Fundationalis Uradalmok' Királyi Praefecturatusi Hivatalnak részéről, a' leg-felsőbb kegyelmes Rendelések' következtetésében ezennel ki-hirdettetik: hogy az, Nagy-Váradon, Várad-Olaszi nevű Püspöki Városban, kies, és igen al-

(Első Féléstendő 1819.)

— 3 —

Kalmatos vidéken fekvő, a' Sz. Ferencz Szerzeti Barátokról idővel a' Religionarius Fundus' Részére szállott Klastromi Épület, az ahhoz tartozandó, minden Részről erős kőfalakkal körül-véttett nagy Kerttel, és mint az ebben, mint pedig a' Klastromi Udvarban találkozó mellék-épületekkel együtt, jövő 1819-dik Esztendei Böjt-elő Hava' 18-dikán reggeli 10. órakor, Nagy-Váradon, az említett Klastrom-Épületjében tartandó Kótya-vetye által, az olyan leg-többet Igérőnek, ki elegendő Securitást mutathat, a' leg-felsőbb Ratificatiónak fenn-tartása mellett, örökösen el-fog adódni. Ezen Fundus, melly Kerektségében közel 5000 □ Ölekre terjed, e' következendő Épületeket, és Depositoriumokat foglalja magában, úgy-mint: egy, egy emeletre építettett, lakásokra alkalmaztatott, és sok jó, 's nagy pinczékkal, valamint-is egy, az utszára vezető, és kőfalakkal körülvelt kertes Udvarral fel-ékesítettett Klastrom-házat; — egy erősen fel-építettett Granariumot, — több tágas Istállókat, — kotsi-fészereket, — egy kőfal által külön-rekesztett, és lakásokra alkalmas, úgy nevezett Sütő-házat, — és egy, a' kertben fekvő Kertész-házat, minden házhoz szükséges Kutakkal együtt. —

A' venni-kívánók tehát fellyebb-ementett napon, és helyen tartandó Licitatióra, szükséges Bánat-pénzzel fel-készülve lévén, illendően meg-hivattatnak, azon hozzá tétellel: hogy a' Contractualis Fel-tételeket akár Pesten, az úgy nevezett Kis-Semináriumban lévő Praefecturalis Hivatalnál, akár Nagy-Váradon az ott lévő Királyi Politico-Fundationalis Filialis-Cassánál előre-is meglehet látni, — Pesten Karátson hava' 28 dikán 1818.

H i r d e t é s

(1) A' Nagy Méltóságú Királyi Udvari Magyar Kamarának rendelkezéséből Febr. 4-én 1819-ben a' Diósgyőri Kir. Korona Uradalomban az alább megnevezett Királyi Használatok, mellyeknek Árendális idejek most Február. végén fog kitelni, három egymásra következő esztendőkre nyilván való kótyavetye által fognak a' Leg-többet ígérőnek árendába adattatni. Nevezetesen:

1. A' Miskolczi Országos és héti vásárok, 's a' Praefectura' épületében lévő dupla, kereskedő bolt.

2. A' Mező-Heresztesi mező város nagy kortsmája szabad ital-árulással, és egy szabad egész Jobbágy helyel; nem különben a' Mező-keresztesi kisebb kortsmáknak használása, a' Vásár a' Vám 1/2 Szabad Jobbágy helyel.

3. Mező-Kövesd Mező - városban egy jó állapotban lévő Uradalmi Ispán' volt lakhelye, fenntartván Uradalmi Jussát, kész pénzért Licitatio által elfog adattatni.

Az árendálni 's venni-kivánók tehát Febr. 4-kén 1819-ban Miskolczon a' Praefecturatus' Épületében tartandó Licitatióra a' szokott dél előtti órákon Bánatpénz' letétele mellett ezennel meghivattatnak. Budán Decemb. 29-kén 1818.

H i r d e t é s.

(2) A' Nagy Méltóságú Királyi Udvari Magyar Kamarának a' Magyar Országban fekvő eladásra rendelt Kamarális és Fiscalis jószágaira nézve.

A' Magyar Országban fekvő eladásra rendelt Kamarális és Fiscalis Jószágok' Leírásai, Megbetsültetései, 's ezek ugyan a' Felséges helyben hagyásig' elkészültek; nevezetesen:

Szabolts Vgyében fekvő, 's a' Tokai Kamarális Uradalomhoz tartozó Kenéslői jószág; továbbá

Arad Vgyében fekvő 's az Aradi Kamarális Uradalomhoz tartozó: Valyamare; Fényes; Józshely; Józsház; Baltyiele; Gurahoncz; Kerülés; Szatureő és Zöldes; Szakáts és Madrizestye; Szerb: Alsótsill: Felsőtsill és Bogyesty, Plopp és Almási jószágok.

Részeiket, megbetsültetéseiket, 's megszerezésöknök árát Bétsben a' Nagy Méltóságú Tsászári Királyi közönséges Udvari Kamaránál; Budán a' Nagy Méltóságú Királyi Udvari Magyar Kamaránál, 's ezen kívül a' megbetsültetés' Summariumait, nevezetesen:

A' Kenéslői jószág iránt a' Diósgyőri Kamarális Praefecturatus Hivatalánál, vagy Tarczalón a' Tokai Tisztartóságnál;

A' többi fellebb megnevezett Jószágok iránt pedig az Aradi Kamarális Praefecturatus' Hivatalánál előre lehet látni.

Az ezen Jószágokat keresők, 's azok is, a' kik magokat már eddig jelentették volna, az ő kéreményeiket meghatározott ki nyilatkoztatásaikkal a' folyó hónap' 15-től fogva hat betek alatt, az az: Január. 27-ig 1819. Budán a' Nagy Méltóságú Királyi Udvari Magyar Kamarához adják be; mivel ezen időnek elfolyása után a' Felséges adományra való ajánlások fognak megtétetni. Budán Decemb. 13-kán 1818.

H i r d e t é s.

(3) A' Nagy Méltóságú Királyi Udvari Magyar Kamara Rende-

léséből Ugotsa Vármegyében fekvő Tisza-Ujlak Mezővárosban a következő Királyi Használatok, nevezetesen:

a) A' Tiszán álló három hajósmalmok, egy száraz malom minden hozzá tartozandó készülétekkel;

b) Egy serház, 's pálinkaház 6 kazánnal, 's 80 darab marhára való hizláló istállóval, a' saját termékekből készült italok szabad árulásával;

c) Egy mészárszék szabad marha-vágással, 's mind a' városbelieknek, mind a' sőt-szállítóknak való szabad bus és gyertya-árulással.

d) A' rév a' hidassal 's tsolnokokkal, 's egyéb hozzá tartozó eszközökkel;

e) A' szabad halászat;

f) Két nagy kortsma, nevezetesen, a' Fekete Sashoz, és Fejér Hajóhoz, vagy Berkészhez; továbbá, három tsapszék nevezetesen a' Hadházi, a' révénél lévő, 's az Ó-Ujlaki tsapszék;

Május első napiától 1819-ben kezdvén három egymásután következő esztendőkre nyilván való kótyavetye által olly feltétel alatt fognak árendába adadni, hogy azon árenda az Uradalomnak Conventiós pénzben fizetessék.

A' Kótyavetye Február. 1-ő napján 1819-ben fog a' Tisza-Ujlaki Kamarális Tisztartóság épületében tartatni. A' kiknek az árendára kedvek van, hozzá képest való bánat-pénzzel jelenjenek meg.

Az alatt a' Contractus feltételeit a' Szigethi Királyi Kamarális Administratiónál, vagy pedig a' Tisza-Ujlaki Tisztartóság Hivatalánál lehet megtudni. Budán November 29-kén 1818.

H í r d e t é s.

(3) A' Nagy Méltóságú Királyi Magyar Kamarának rendelkezéséből ezennel kihirdettetik, hogy Jánuar. 22-kén 1819-ben az Eszéki Királyi Selyem Fő Inspectorság házában sodratlan durva Selyemnek külömbféle nemei, 's nevezetesen: 170 font Shuza; 311 font 's 16 lat Strusi; 623 font Cartella és Bugatti: nem külömben 95 font. 's 27 lat sodratlan Strazza: öszveséggel 1200 font és 11 lat: közönseges kótyavetye által fognak a' Legtöbbet ígérőnek olly feltétel alatt eladatni, hogy a' licitálendő Summának 10 Procentumát Bánat-pénzüi előre letegye; a' kótyavetye után pedig azonnal pengő pénzben fizessen. A' kiknek tehát a' vételre kedvek vagyon, a' fellebb meghatározott helyen, és napon reggeli 9 órakor Eszékre azonnal meghívattatnak. Budán Decemb. 20-kán 1818. —

Napoleonnak Párisba való jövetelén minden ember bámúl, 's olly történetnek tartja, melly valamint most maga nemében egyetlenegy, úgy a' jövődő világ előtt alig fog látszani lehetségesnek. — Azért a' közönséges Ujság levelek egymás után fejtegetik, 's így magyarázzák meg lehetőségét: Az egész munkás és tisztségeket viselő része Francia Országnak többnyire a' revolutio alatt nevedett fel, 's Bonaparte alatt lépett a' foglaltosságokba. Az új Országlószék mintegy ismérletlen, úgy jutott 22 esztendő után ezen félig elvadult nép közé, azért is olly rövid idő alatt a' Királlyal jött emberek, hajlandóságaira nézve, öszve nem olvathattak a' nagy változások között felnöött Lakosokkal. E' mellett a' köz igazgatás meg kívánta, hogy a' XVI-ik Lajos halálára voksolt, 's némelly más személyeken kívül, kik hivatalaiból kitétettek, a' többiek az ő helyeken meghagyatásának, vagy hasonlókval tseréltesenek fel. Így tehát tulajdonképpen csak az Országlásnak feje változott meg: a' segítő eszközök pedig mind az előbbeniek maradtak. Azon kívül a' szolgálataikat elvesztett személyek nagyobb részént a' fő városban szabadon élhettek, úgy, hogy az ő öszvekaptsoltatásaikat fentarthaták. Ez által történt, hogy Bonaparte Francia Országban az alatt is láthatatlanul országlott; ellenben a' Bourbonok sem bizodal-

mat nem gerjesztheték magok eránt, sem félelmet. Amazt nem; mert mindenben a' régi formát igyekeztek vissza hozni: e' mezt nem; mert mihent ellenkezést láttak, visszaszereztek. Nem volt tehát tsuda, hogy Napoleonnak pártosai azt merték hirdetni, hogy ezen változás egy puska lövés nélkül, vagy egy tsep vérontás nélkül végbe megyen, a' mint megis történt. —

Napoleon Lionból Mart. 13-án délután 3 órakor ment el Villefranche felé; 14-en Beauneba; 15-ken Dijonba; 17-iken Auxerrebe; 18-an Joignybe; 19-ben Fontainebleauban, és 20-dikban Párisba érkezett. Valamint egész útjában kisdéd posta kotsiban ült, 's 20 Vasas Hatónak kísérték, úgy Párishoz is kotsin érkezett meg. Mások szerint 's a' lineáknál lóra üllvén 300 katonákkal ment be a' Tuillériákba.

Éxcellemans Generális volt, a' ki a' Tuillériák tornyáról a' feje zászlót levetette, 's a' három színtűt feltette. — Marsal Ney már 13-ikban Napoleonhoz pártult, és a' seregeit is magával vitte. — Marsal Marsal még Lionba küldött két Hadi segédje által jelentette a' Tsászárnak maga hódulását. Berthier Wagrami Hg. csak a' határokig szándékozott a' Királyt kíséreni; onnan pedig Párisba vissza vartott. —

Külömbféle Tudósítások.

Ö Szentsége a' Római Pápa Martius 22-iken Rómát elhagyta, 's Viterbo felé vette útját. 25-iken Florentiába megérkezett. Ott keveset mulatván Bolognának vette útját.

A' Nápolyi Király Mart. 22-en Ankonába megérkezett, és Seregeit újabban elhelyeztette.

A' Párisi Ujságok jelentik, hogy Bonaparte József Helvetiából a' Genevai tón keresztül Franciaországba megérkezett, 's már Mart. 23-án Párisban volt.

Straszburgi tudósítások jelentik Mart. 26-án, hogy XVIII. Lajos Lillebe megérkezvén onnan Belgiumba valósággal által ment. A' határig igen kevés Gárdák követték Ö Felségét.

Napoleonról említik a' Párisi Ujságok, hogy 21-en megmustrálván a' Katonáságot, az ő mostoha leányával Hortensia Királynéval, és Bertrand Generálissal a' balkonnál megmutatta magát a' Népnek, 's ez ötet nagy öröm kiáltással fogadta.

Az Oestereich. Beob. említi, hogy Bonaparte alig érkezett meg Párisba, már Ura lett minden Lotharingiai váraknak. Straszbург,

Landau, Schletstadt, Lützenstein, és Lichtenberg várak minden szükséges eleséggel és hadi készületekkel megrakotnak. — De Lörrachnál már számos Badeni 's Würtembergi katonák táboroznak.

Amerika részéről a' Genti Békesség Vaschingtonban Febr. 17-en íratott alá, 's kihirdettetvén mindenütt végnélkül való örömet okozott. —

A' Francia Udvarnál volt külső Hatalmasságok Követei még Mart. 21-dikén délután négy óráig nem kaptak engedelmet az elmonetelre: hanem csak azután 28-dikán már Straszburgba jöttek. Báró St. Vincent Aprilis 3-ikán Bétsbe Párisból megérkezett: ellenben Talleyrand Hg. Bétsből haza tért.

Említi a' Journal de France, hogy mostanában a' Perseus tsillagzatban egy új üstökös tsillag jelent meg. Ezen régi híres vitéz a' lelánczolt Andromedát szabadította meg. — Azt is azon Ujság után jelenti az Oe. B., hogy a' Tuillériákra tett első fehér zászlót a' nagy szél hamar leszaggatta, 's ugyan az szaggatta meg azon fehér posztótis, mellyel Napoleonnak a' győzedelem oszlopán lévő képe bevonatott. Ugy, hogy azon bálvány kép még az ő ellenségeinek jelenlétében megint szem elejébe került. —